

Reelegit per a la glòria

John Glenn va ser, el 1962, el primer nord-americà que va entrar en òrbita. Ara, als setanta-sis anys, la NASA l'ha triat per estudiar els efectes de la microgravetat en un organisme d'edat. Glenn es convertirà en l'astronauta més veterà de la història.

ARXIU

"No crec que cap de nosaltres pogués continuar una cosa com aquesta sense un suport absolut a casa", va dir aquell home amb pocs cabells, però amb un gran domini de l'escena. Potser un domini insòlit en un pilot de guerra, un coronel de la Marina que es destacava per la seva oratòria enmig d'aquell grup de futurs herois. Era el 1959 i la premsa nord-americana assistia a la primera conferència de premsa dels set seleccionats del programa Mercury. D'aquí havien de sortir els primers astronautes nord-americans.

Quan tots donaven breus respostes de compromís, aquell membre del grup explicava que, com en la resta de la seva carrera, havia tingut el suport de la seva dona i dels seus fills. Es declarava molt religiós —presbiterià protestant— i afegia: "Crec que seríem molt reticents en el compliment del deure, si no utilitzéssim el nostre talent en una cosa tan important com aquesta per al nostre país".

No calia donar detalls sobre la seva experiència de pilots o sobre les dificultats tècniques dels vols espacials. L'endemà de la conferència de premsa tots set ja eren herois nacionals i l'home de pocs cabells iniciava la seva lluna de mel amb la premsa.

Així apareix l'astronauta John

Herschel Glenn en el llibre de Tom Wolfe *The Right Stuff*, títol que es podria traduir per "El material idoni", conegut entre nosaltres per "El que cal tenir". Wolfe elaborà, amb aquesta novel·la-document, un dels títols destacats

Tom Wolf, en el seu llibre 'El que cal tenir', féu un esplèndid retrat del tarannà quasi messiànic dels primers aspirants a astronautes.

del que se'n va dir nou periodisme, fent un retrat personal i professional dels primers astronautes americans.

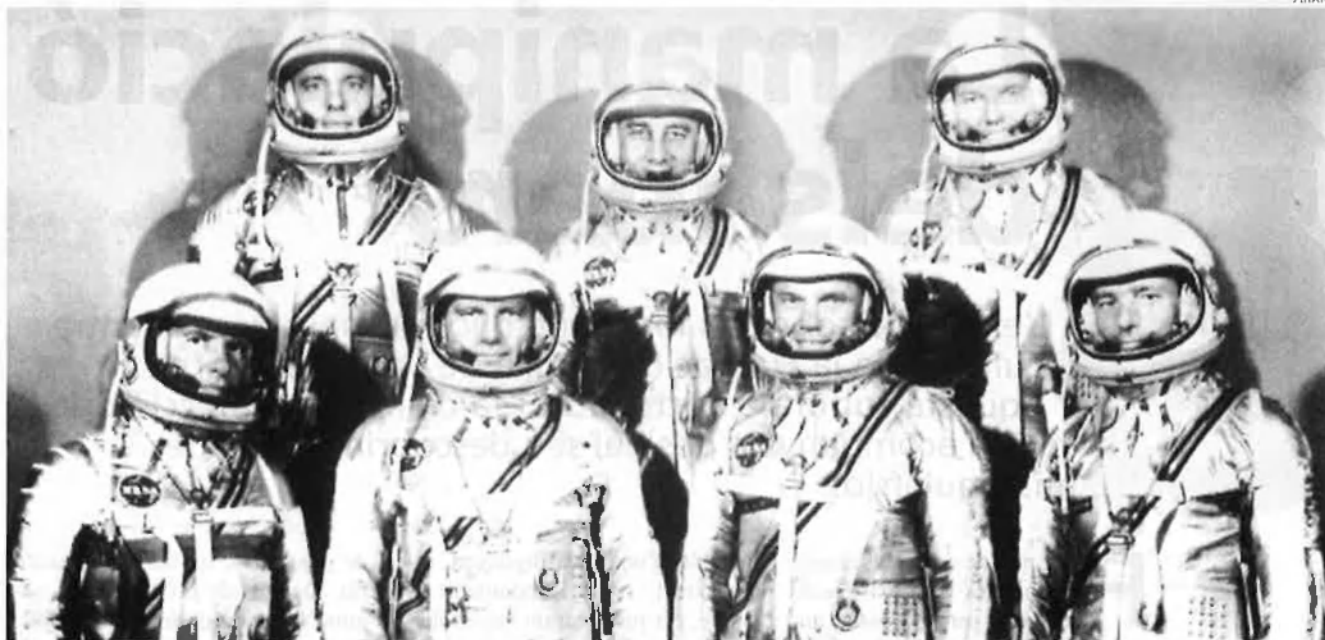
John Glenn era aleshores el més gran de tots ells. El gener del 1959 ja tenia trenta-set anys i no era lluny del límit dels quaranta anys establert per la NASA per als aspirants. Ara, Glenn vol tornar a ser el més gran i anirà novament a l'espai l'octubre vinent, quan ja haurà fet els setanta-set. John

Glenn era en aquell temps un home ambiciós, que volia esforçar-se al màxim per ser un dels elegits. I aquest esforç incloïa adquirir carisma davant la premsa i el públic.

Glenn era pilot de la marina. Havia participat en la Segona Guerra Mundial i en la Guerra de Corea, tenia més de cinc mil hores de vol i unes quantes condecoracions. Un cop creada la NASA, en reacció al vol dels primers Sputniks, la NASA va demanar voluntaris. No li'n faltaren, però l'agència espacial va rebutjar sistemàticament alpinistes, pilots de cursa i paracaigudistes. Volia professionals d'alt nivell, pilots de proves de nivell universitari, estables, capaços de superar totes les proves per la "seguretat nacional". De 508 pilots de proves a l'exèrcit, només 110 satisfien les condicions i set foren finalment seleccionats.

Arribat el moment del primer vol, Glenn va ser triat com a suplent d'Alan Shepard. Aquest es va convertir el maig del 1961 en el primer astronauta nord-americà, un mes després del vol del rus Gagarin.

Però Shepard no va entrar en òrbita. La NASA preveia que els primers vols serien suborbitals. Tampoc no va orbitar Virgil Grisom el 21 de juliol següent. Però l'empenta dels soviètics va fer ac-

celerar les coses. A l'agost Guerman Títov va completar disset voltes al planeta. Glenn, que havia de fer el tercer vol suborbital, s'havia de convertir en el primer nord-americà a girar al voltant de la Terra.

Abans, Glenn va ser avançat una vegada més, aquesta vegada pel ximpanzè Enos, que va fer dues òrbites el novembre del 1961. El vol de Glenn es va programar per al desembre. Però en aquesta ocasió va ser el temps que s'hi va posar contra. Després d'alguns ajornaments, el 20 de febrer de 1962 John Glenn va enlairar-se amb la Mercury 6. "És un vol una mica sotraguejat", va ser la primera cosa que va dir un cop a l'espai. Quatre hores, cinquanta-cinc minuts i vint-i-tres segons després, efectuades tres voltes al planeta, tornava a terra sa i estavi. Cent milions d'espectadors l'havien acompanyat per televisió.

Tanmateix, no va ser un vol tranquil. Mentre Glenn es meravellava amb el paisatge i tenia el privilegi de passar en pocs minuts d'una albarda americana a una posta asiàtica, l'equip de control detectava que potser les fixacions del protector tèrmic s'havien deixat anar. Si això era cert, la nau, amb Glenn a l'interior, es desintegraria en el moment d'entrar a l'atmosfera.

Sortosament, tot va funcionar bé. Dos dies més tard, quatre milions de ciutadans el rebien amb entusiasme pels carrers de Nova York, mentre uns quants més aplaudien davant el televisor. I la setmana següent Glenn s'adreça-

ARXIU

va al Congrés per expressar la seva confiança que els Estats Units posarien un home a la Lluna abans del 1970. Una confiança que no tenia tothom a la NASA. De posar un home en òrbita a portar-lo a la Lluna i tornar-lo hi havia molta distància.

Si la novel·la de Wolfe havia recalcat l'esperit dels aspirants a astronautes i concretament de Glenn, el seu tarannà també va quedar ben palès en l'adaptació

cinematogràfica del llibre, que es va titular *Elegits per a la glòria*. Poc més tard, Glenn va ser elegit per a una glòria més terrenal: el 1964 es va retirar per dedicar-se a la política i es va convertir en senador. Tres vegades més fou reelegit com a candidat del Partit Demòcrata. Potser aquell discurs d'èxit al Congrés va animar-lo a iniciar una nova etapa.

Ara, Glenn ha decidit de fer el camí contrari: es retira de la política per tornar a ser astronauta. En perfecte estat físic, Glenn es va presentar com a voluntari per volar en el transbordador. Haver estat astronauta anteriorment i el fet de tenir setanta-set anys en el moment del vol són detalls que han seduït l'agència nord-americana. Així es podrà observar quins efectes té la gravetat en organismes d'una certa edat. Amb vista a estades a l'estació espacial permanent, colònies lunars o a viatges ambiciosos, com ara a Mart, cal conèixer a fons com afecten l'organisme, i sobretot el sistema nerviós, les condicions de l'espai. Glenn podrà posar a prova les seves capacitats al transbordador. I, encara que l'expectació no arribi als nivells del 1959, també podrà mostrar si continua dominant l'aparició davant els mitjans.

A la pàgina del costat, John Glenn junt a la càpsula amb la qual va donar tres voltes a la terra el febrer de 1962. Dalt, els set seleccionats pel programa Mercury, d'on havien de sortir els primers astronautes nord-americans el 1959. Baix, Glenn (a la dreta) amb un altre astronauta del programa Mercury durant un entrenament en un desert de Califòrnia l'any 1962.

Xavier Duran